

## Raadsvoorstel

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                    |                                                                       |                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| <b>Portefeuillehouder:</b><br>Antoinette Ingwersen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                    | <b>Opgesteld door:</b><br>Lennart de Pee, ROG Economie & Duurzaamheid |                                                               |
| <b>Besluitvormende vergadering:</b><br>14 december 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Registratienummer collegebesluit:</b><br>303662 |                                                                       | <b>Raadsnummer</b><br>(niet invullen, dit vult de griffie in) |
| <b>Titel / onderwerp:</b><br>Evaluatie Ondernemersfonds Nieuwkoop 2019-2023 en verlenging Ondernemersfonds Nieuwkoop 2024-2028                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                    |                                                                       |                                                               |
| <p><b>Samenvatting:</b></p> <p>Naar aanleiding van een door de raad genomen besluit (beslispunt 8, besluit 2019-097) bij de vaststelling van het raadsvoorstel tot oprichting van het Ondernemersfonds op 14 november 2019, is er een evaluatie uitgevoerd naar de werking van het ondernemersfonds, mede namens het Ondernemersfonds Nieuwkoop (hierna te noemen OFN). Deze evaluatie is uitgevoerd door de onafhankelijk partij Bureau Blaauwberg. Op basis van deze evaluatie bepaalt de raad of het fonds in deze of gewijzigde vorm wordt voortgezet.</p> <p>Het ondernemersfonds continueren betekent een verzoek om het ozb-tarief voor niet-woningen per 1 januari 2024 met opnieuw 10% te verhogen voor een periode van 5 jaar, zoals ook in de periode 2020 tot en met 2023 al gebeurde. De evaluatie is gevormd op basis van overwegend positieve, maar ook enkele meer kritische ervaringen. Voorgesteld wordt daarom om het ondernemersfonds te continueren voor een periode van 5 jaar, maar waarbij de aanbevelingen uit de evaluatie worden geïmplementeerd om te komen tot een eenvoudiger model. Na 2,5 jaar wordt het ondernemersfonds met het fondsbestuur en de gemeente tussentijds geëvalueerd, zodat het fonds tijd heeft om noodzakelijke organisatorische veranderingen door te voeren en tussentijds waar nodig bijgestuurd kan worden.</p> |                                                    |                                                                       |                                                               |

**Voorgesteld besluit:**

De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:

1. In te stemmen met een verlenging van het Ondernemersfonds Nieuwkoop voor een periode van 2024-2028.
2. Het college op te dragen de aanbevelingen uit het evaluatierapport vast te leggen in een tussen de gemeente en het bestuur van het ondernemersfonds te sluiten convenant en hierover met hen in overleg te gaan.
3. De voor de subsidie beoogde middelen te verkrijgen door het continueren van de boventrendmatige verhoging van de ozb voor niet-woningen met 10%.
4. De subsidie voor 2024 tot en met 2028 vast te stellen op 10% van de opbrengst van de ozb voor niet-woningen, minus de ozb verhoging op vastgoed in eigendom van de gemeente.
5. Het college te machtigen jaarlijks de definitieve subsidie aan de stichting vast te stellen op basis van nacalculatie van de reële ozb-opbrengst.
6. Het ondernemersfonds te continueren voor een periode van 5 jaar met een tussentijdse toets na 2,5 jaar, zodat het fonds tijd heeft om noodzakelijke organisatorische veranderingen door te voeren en tussentijds waar nodig bijgestuurd kan worden.
7. De financiële gevolgen voor 2024-2028 via de Decemberwijziging met een begrotingswijziging door te voeren.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

## TOELICHTING

### **Inleiding / aanleiding**

Het Ondernemersfonds Nieuwkoop (OFN) was toe aan haar eindevaluatie voor de periode 2020-2023. Op verzoek van ondernemers heeft de gemeenteraad op 14 november 2019 besloten om het fonds voor een pilotperiode van vier jaar in te stellen. Deze periode loopt op 31 december 2023 af. Bij de start is met de raad afgesproken om in 2023 te evalueren en een besluit te nemen over continuering, nadat er al als gevolg van een aangenomen amendement in het 3<sup>e</sup> kwartaal van 2021 een tussentijdse evaluatie had plaats gevonden. Op 23 november 2021 heeft het fondsbestuur in een digitale bijeenkomst de resultaten hiervan aan de gemeenteraad gepresenteerd. Dit amendement is als bijlage toegevoegd.

Die besluiten uit het raadsbesluit 2019-097 luiden als volgt (beslispunt 8, 9 en 10):

- 8. Het ondernemersfonds in te stellen voor een experimentele periode van 4 jaar, op basis van een evaluatie zal door de raad worden bepaald of het fonds wel of niet in deze of gewijzigde vorm wordt voortgezet.
- 9. Op basis van een kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie in het derde kwartaal van 2021 vast te stellen of het OFN zijn doelstellingen bereikt. Of er enthousiasme is ontstaan in de clusters en bij het bestuur van het fonds voor het werken met het fonds, zodat continuïteit te verwachten is.
- 10. De bij beslispunt 8 genoemde eindevaluatie door een onafhankelijke partij te laten uitvoeren. En hiervoor uit te gaan van een gedeelde financiering door het OFN en de gemeente.

Deze evaluatie heeft twee gebruiksdoelen:

1. De gemeenteraad informeren over het functioneren van het fonds en beeld geven van de steun voor het fonds in Nieuwkoop, zodat de raad een besluit kan nemen over continuering van het fonds (en zo ja, onder welke voorwaarden).
2. Het fondsbestuur voorzien van handvatten om het functioneren van het fonds verder te verbeteren, daarbij gebruik makende van de praktijkervaringen in de ruim veertig andere gemeentebrede fondsen verspreid over het land.

Het doel van het OFN is om ondernemers een gezamenlijke structurele financiële positie te bieden. Hiermee worden activiteiten en maatregelen in het algemeen belang van ondernemers in gang gezet die anders niet georganiseerd zouden worden. Het stimuleert ondernemers om zich goed te organiseren en gezamenlijk in hun omgeving te investeren. Uiteindelijk dragen de gezamenlijke bestedingen van de ondernemers bij aan het vestigingsklimaat en economische ontwikkeling in de gemeente. Een succesvol ondernemersfonds betekent ook een verhoogde organisatiegraad en ondernemersvertegenwoordiging in de gemeente.

De resultaten van de evaluatie over de vierjarige periode zijn gepresenteerd in een evaluatierapport, zoals opgesteld door Bureau Blaauwberg. Hierin zijn ook enkele aanbevelingen genoemd. De aanbevelingen leiden in dit raadsvoorstel niet tot besluitvorming, maar dienen als handvatten voor het fondsbestuur om het functioneren verder te verbeteren. Het fondsbestuur heeft zich door middel van bijgevoegde ingekomen brief positief uitgesproken over de inhoud van de evaluatie en over continuering van het ondernemersfonds. Zij heeft kenbaar gemaakt zich in de meeste aanbevelingen te kunnen vinden. Om te komen tot een nieuw convenant gaan we met hen in overleg over de aanbevelingen en leggen dit in het nieuwe convenant vast.

De gemeenteraad besluit over de continuering van het fonds. Het advies is om het ondernemersfonds te continueren voor een periode van 5 jaar en tussentijds te evalueren. Er is zeker voortgang geboekt in de grotere trekkingsgebieden zoals de bedrijventerreinen en winkelcentra. De start van het fonds was echter moeizaam mede door de uitbrekende coronapandemie in 2020. Gebruikers van fonds laten weten dat ze nu eindelijk goed op gang aan het komen zijn, maar nog tijd nodig hebben om het potentieel van het fonds volledig uit te nutten. De gebruikers maken graag gebruik van de leereffecten om het eigen fonds en budget beter te gebruiken.

De gemeente mag van het fonds verlangen dat tegen de tijd van de tussentijdse evaluatie de noodzakelijke veranderingen zijn doorgevoerd en er signalen zijn van meer dynamiek in het fonds. Deze afspraken leggen we vast in een tussen het college en ondernemersfonds te sluiten convenant.

Als bijlage is de eindevaluatie ter kennisgeving toegevoegd.

### **Beoogd (maatschappelijk) effect**

Het continueren van het Ondernemersfonds gemeente Nieuwkoop. Het OFN is een verbindende factor tussen de ondernemers, inwoners, verenigingen, belangengroeperingen, gemeente, e.d. De gezamenlijke bestedingen van de ondernemers binnen het ondernemersfonds dragen bij aan de economische ontwikkeling en het vestigingsklimaat in de gemeente.

### **Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis**

- Artikel 147 lid 2 Gemeentewet
- Besluit raad 14 november 2019, nummer 2019-097.

### **Participatie / betrokken partijen / personen**

Het ondernemersfonds krijgt de extra opbrengsten van de OZB-heffing voor niet-woningen - die voor dit doel met 10% verhoogd is - als subsidie door de gemeente uitbetaald. Het gaat om een 'subsidie', ook al zijn de gelden door de ondernemers zelf opgebracht. Maar het is wel een subsidie met minimale inhoudelijke voorwaarden; in de praktijk hebben de ondernemers zo goed als volledige vrijheid in de besteding van de subsidie. In ruil voor die vrijheid, stemmen de ondernemers in met een verhoging van het OZB-tarief voor niet-woningen in de gemeente, zodat de bijdrage aan het fonds door ondernemers zelf wordt opgebracht.

Het draagvlak voor voortzetting is onderzocht in de evaluatie van het ondernemersfonds. Hier zijn middels interviews zowel de actieve als minder actieve ondernemers bevraagd over de meerwaarde van het fonds. Het algemene beeld is dat er een positieve tendens is om collectief te investeren in de bedrijfsomgeving en er vertrouwen is in het draagvlak van het fonds. Het geluid van de vertegenwoordigers uit de trekkingsgebieden is dat het verplichtende karakter van de bijdrage ervoor heeft gezorgd dat er voldoende structurele financiële armslag is om projecten te realiseren die zonder het fonds niet gerealiseerd hadden kunnen worden.

De interviews zijn uitgevoerd bij de in het evaluatierapport opgenomen respondenten en stakeholders. Ook het bestuur van de LTO is actief benaderd voor een interview, maar heeft daar geen gebruik van gemaakt. Wel vindt er nu alsnog een gesprek plaats met een LTO-vertegenwoordiging vanuit de glastuinbouw. Dit gesprek is derhalve niet verwerkt in het evaluatierapport maar wordt separaat nagezonden.

Op 23 november 2021 heeft het bestuur van het ondernemersfonds een presentatie verzorgd aan de gemeenteraad over de resultaten van de tussentijdse evaluatie, de stand van zaken en werking van het fonds.

### **Duurzaamheidsaspecten**

De ondernemers zijn vrij in het bepalen van de bestedingsdoelen van hun trekkingsrecht. Het ondernemersfonds biedt de ondernemers wel de financiële armslag om initiatieven te kunnen ontplooiën met betrekking tot duurzaamheid, zoals gezamenlijke inkoop van duurzame energie of de aanleg van zonnepanelen.

### **Gezondheid**

De OFN draagt bij aan een plezierig verblijfsklimaat in de gemeente door bijvoorbeeld activiteiten als de Sintintocht en Hart voor Kunst. Verder is er geïnvesteerd in sfeervolle feestverlichting in winkelcentrum Ter Aar en het Kennedyplein in Nieuwkoop. Een ander groot project waarin het OFN heeft geïnvesteerd betreft een energieconcept voor het inrichten van een slim energiesysteem waarin bedrijven op Bovenland slim elektriciteit opwekken, verbruiken en uitwisselen. Een plezierig verblijfsklimaat draagt bij aan het welzijn en dus aan de gezondheid.

### **Varianten met argumenten voor en tegen**

De wensen van de initiatiefnemers om het fonds te continueren hoeven niet samen te vallen met de politieke argumenten om er welwillend naar te kijken. Zo was voor de initiatiefnemers in 2019 het verschijnsel van de 'freeriding' een doorn in het oog: ondernemers die zich onttrekken aan samenwerkingsverbanden, maar wel profijt hebben van acties die anderen tot stand brengen. Voor de gemeente zijn er ook argumenten die voor het continueren van het ondernemersfonds pleiten. We noemen hier enkele van die argumenten:

- De economische trekkracht zit in de steden en het niet-stedelijk gebied kan lijden onder het vertrek van jonge en ondernemende mensen. Weliswaar heeft Nieuwkoop een fraai woonklimaat voor stedelingen die rustig willen wonen, maar Nieuwkoop wil meer zijn dan alleen een woongebied. Er is een robuuste economie nodig om de gemeenschap te dragen. Het binden van burgers en ondernemers aan de gemeente is een permanente opgave om de dynamiek en investeringen op peil te houden.
- Participatie is een sleutelwoord in de politiek. Participatie is iets anders dan inspraak of betrokkenheid bij overheidsbeleid. Het is ook iets anders dan taken overnemen omdat de overheid overbelast is. Participatie is het daadwerkelijk dragen van verantwoordelijkheid. Talloze gemeenten zijn op zoek naar 'good practices' en kundige partners. Zo gaat de Omgevingswet een heel andere rolverdeling mogelijk maken tussen de overheid en de gebruikers van de ruimte. In dat licht is een ondernemersfonds een stuk 'civil society': een niet aan de overheid gebonden organisatie waar mensen verantwoordelijkheden kunnen oppakken. Het is een aanvulling op de sociale infrastructuur van een gemeente.
- Het ondernemersfonds levert een positieve bijdrage aan de economische ontwikkeling van Nieuwkoop, mits er een toegewijd fondsbestuur blijft, een raad die vertrouwen uitspreekt en er ondernemers zijn die goede plannen blijven maken.
- Het fonds zorgt voor voldoende financiering van projecten en zorgt ervoor dat niet alle maatschappelijke opgaven de gemeente als aanjager nodig hebben.

Uiteraard zijn er ook argumenten die tegen het continueren van het ondernemersfonds pleiten:

- Het fonds is 'voor en door ondernemers'. Alleen heeft niet iedere ondernemer in Nieuwkoop zich uitgesproken over de continuering van het fonds. Dit kan tot bezwaren leiden.
- We hebben in evaluaties niet altijd inzicht in de motivaties van alle ondernemers of collectieven en dat maakt het aantonen van voldoende draagvlak kwetsbaar.

Per beslispunt hebben we ook nog een toelichting opgesteld:

#### **1. Continuering van het ondernemersfonds**

Uit de resultaten van de evaluatie blijkt, dat de ondernemers het fonds weten te vinden en in te zetten. Na een goede start in 2020 is het bestuur voortvarend aan de slag gegaan met de doelstellingen voor de toekomst. Ondanks de memorabele jaren van 2020 en 2021 door de coronacrisis, weten steeds

meer ondernemers het ondernemersfonds te benutten voor het uitvoeren van projecten. Dit laat ook het draagvlak om het fonds voort te zetten zien. Het fonds heeft zich bewezen als stimuleringsfonds voor ondernemers uit de gemeente. Voortzetting geeft ook het bestuur van het fonds de kans om nog met de minder betrokken sectoren zoals de agrariërs aan de slag te gaan, om ze te stimuleren om gebruik te maken van het fonds en de kansen die dit fonds biedt om gezamenlijke vraagstukken op te pakken om zo samen de economische ontwikkeling in de gemeente te laten groeien. Het fondsbestuur wenst dan ook om continuering, zoals ook door de steller van het rapport wordt geadviseerd.

Om de komende jaren te zorgen voor draagvlak onder geheel ondernemend Nieuwkoop, is het van belang dat er blijvend gewerkt wordt aan een goede en duurzame samenwerking. Gesprekken met de minder betrokken sectoren zullen de komende jaren op de agenda blijven staan. Als gemeente zijn wij positief over de werking van het fonds en de projecten en ontwikkelingen die zijn voortgekomen op basis van dit fonds. Het draagt bij aan de cohesie en samenwerking tussen ondernemers die met elkaar optrekken. Zo zien we steeds meer maatschappelijke vraagstukken (brede welvaart, verduurzaming, netcongestie) op ons afkomen die vragen om een bredere samenwerking. Het is dan ook vooral belangrijk om hier samen stappen in te zetten en met elkaar in gesprek te blijven. Dat er dan middels een fonds dat vraagstukken faciliteert, sneller en makkelijker verbindingen kunnen worden gelegd onder de ondernemers, zal ook naar de toekomst toe een positieve uitwerking hebben.

Het nu staken van het ondernemersfonds heeft ook de nodige consequenties. In dat geval kunnen maatschappelijke projecten met een langere looptijd zoals verduurzaming van de bedrijventerreinen niet worden afgerond. Het batige saldo wordt wel besteed overeenkomstig het doel van het ondernemersfonds, zoals vastgelegd in haar statuten.

Als tegenargument kan worden opgemerkt dat er ondanks dat er veel toegewijde ondernemers zijn die zich vrijwillig inzetten voor het collectief, het ontbreekt aan continuïteit, professionaliteit en structureel investeringsvermogen om echt het verschil te maken op belangrijke thema's zoals de energietransitie, regiomarketing, arbeidsmarkt, contacten met onderwijs, mobiliteit en veiligheid. In de voorliggende periode wil het fonds haar professionaliteit verbeteren door betaalde krachten in te huren.

## *2. De evaluatie voor kennisgeving aannemen*

In de evaluatie is ruim aandacht voor de werking van het fonds gedurende de periode 2020-2023.

Bureau Blaauwberg doet ook enkele aanbevelingen, te weten:

- Reserveer circa 15 tot 20% van het fondsbudget voor 'gemeentebreed' onder regie van de Verenigde Ondernemers Nieuwkoop (VON).
- Laat de investering in gemeentebreed gepaard gaan met professionalisering. Door structurele inzet van extra capaciteit in de vorm van uren kan het fonds veel meer bereiken.
- Werk met vaste aanspreekpunten per trekkingsrecht/cluster.
- Reduceer het aantal trekkingsgebieden van 21 naar 6 tot 8.
- Neem afscheid van de tijdrovende restitutieregeling.
- Zorg voor een goed financieel overzicht voor en van de trekkingsgebieden.

## *3. De aanbevelingen uit de eindevaluatie vastleggen in een convenant*

De aanbevelingen uit de evaluatie leggen we zo veel als mogelijk in goede afstemming het OFN vast in een convenant waarin ook het OFN zich kan vinden. De gemeente mag daarmee van het fonds verlangen dat de noodzakelijke organisatorische veranderingen en aanbevelingen worden doorgevoerd en er zodoende signalen komen van meer dynamiek in het fonds. Van interventie door de gemeente in het fonds is echter geen sprake: er komt geen gemeentelijke beïnvloeding op bestedingen en ook geen afwenteling van publieke (onderhouds-)taken op het fonds.

## *4. Een boventrendmatige verhoging van de ozb voor niet-woningen doorvoeren.*

De aanvraag om te komen tot een continuering van het ondernemersfonds voldoet aan de criteria voor goed bestuur: er is een aanwijsbaar positief effect op de lokale economie, er zijn genoeg mensen

die er de schouders onder willen zetten, de van de gemeente gevraagde rol is proportioneel en legitiem en het fenomeen ondernemersfonds heeft ook elders in het land voldoende haar meerwaarde aangetoond. De steun onder het georganiseerde bedrijfsleven binnen de gemeente Nieuwkoop is ook aanwezig.

Om te komen tot voldoende financiële voeding van het fonds, wordt het OZB-tarief voor niet-woningen verhoogd, het bedrag dat dit oplevert wordt aan het OFN uitgekeerd als subsidie. Deze verhoging valt geheel binnen het budgetrecht en de autonomie van de raad.

Omdat de gemeentewet niet toestaat om binnen een en dezelfde gemeente meerdere tarieven te hanteren, geldt de verhoging van de ozb voor de gehele categorie niet-woningen. Partijen die onvoldoende betrokken zijn geweest tijdens de pilotperiode van 2020 tot en met 2023 kunnen uiteraard bezwaar maken tegen de ozb-verhoging.

*5. De subsidie voor 2024 tot en met 2028 vast te stellen op 10% van de opbrengst van de ozb voor niet-woningen minus de ozb verhoging op vastgoed in eigendom van de gemeente*

Door de subsidie voor latere jaren te continueren en fixeren op 10% van de opbrengst, is de subsidie automatisch geïndexeerd voor de hele looptijd. Dit kan kwetsbaar zijn bij stevige inflatie, maar is goed werkbaar voor zowel ondernemersfonds als de gemeente.

Het fonds is 'voor en door ondernemers'. Daarom is er in 2019 al voor gekozen dat de gemeente niet financieel participeert in het fonds. Dit willen we continueren voor de voorliggende periode van 2024 tot en met 2028.

*6. Jaarlijks de definitieve subsidie aan de stichting vast te stellen op basis van nacalculatie*

Omdat de ozb-opbrengst door taxaties en verschuivingen in het areaal kan veranderen, vindt nacalculatie van de subsidie plaats op basis van de reële opbrengst. De subsidie kan dus zowel hoger als lager uitvallen dan begroot. Voor het geval de subsidie lager uitvalt, wordt het fonds verzocht een weerstandsreserve aan te houden, zodat terugbetaling van het teveel aan subsidie probleemloos mogelijk is. Hoewel het fonds gefinancierd wordt uit een subsidie, is de subsidieverordening minder geschikt als sturingsinstrument. Daarom komt er een apart convenant. In dat convenant zullen met name de bevoorschotting, de wijze van rekening en verantwoording door het fonds worden vastgelegd.

*7. Het ondernemersfonds in te stellen voor een periode van 5 jaar, met een tussentijdse evaluatie na 2,5 jaar.*

Een evaluatieperiode van 2,5 jaar geeft een zekere continuïteit voor de projecten van de ondernemers. En de clusters krijgen voldoende financiële zekerheid om lange termijn investeringen te plegen. De tussentijdse toets is met name gericht op organisatorische veranderingen zoals die in het rapport van Blaauwberg worden voorgesteld. De gemeente mag van het fonds verlangen dat tegen die tijd de noodzakelijke veranderingen zijn doorgevoerd en er signalen zijn van meer dynamiek in het fonds. Ook wordt op deze manier geborgd, dat op vaste evaluatiemomenten stilgestaan wordt bij het functioneren van het fonds, het draagvlak onder de ondernemers en de benodigde organisatorische veranderingen. De voorgestelde vijfjarige periode wordt bij veel Ondernemersfondsen in het land gehanteerd en sluit qua periode ook aan bij de wettelijke termijn bij een BIZ (bedrijven Investeringszone). Het eerstvolgende evaluatiemoment zal in 2026 plaatsvinden.

**Voorgesteld besluit**

1. In te stemmen met een verlenging van het Ondernemersfonds Nieuwkoop voor een periode van 2024-2028.
2. Het college op te dragen de aanbevelingen uit het evaluatierapport vast te leggen in een tussen de gemeente en het bestuur van het ondernemersfonds te sluiten convenant en hierover met hen in overleg te gaan.

3. De voor de subsidie beoogde middelen te verkrijgen door het continueren van de bovemtrendmatige verhoging van de ozb voor niet-woningen met 10%.
4. De subsidie voor 2024 tot en met 2028 vast te stellen op 10% van de opbrengst van de ozb voor niet-woningen, minus de ozb verhoging op vastgoed in eigendom van de gemeente.
5. Het college te machtigen jaarlijks de definitieve subsidie aan de stichting vast te stellen op basis van nacalculatie van de reële ozb-opbrengst.
6. Het ondernemersfonds te continueren voor een periode van 5 jaar met een tussentijdse toets na 2,5 jaar, zodat het fonds tijd heeft om noodzakelijke organisatorische veranderingen door te voeren en tussentijds waar nodig bijgestuurd kan worden.
7. De financiële gevolgen voor 2024-2028 via de Decemberwijziging met een begrotingswijziging door te voeren.

### **Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen**

Om ook in de komende jaren het draagvlak voor het ondernemersfonds te behouden is het belangrijk dat er actief ingespeeld wordt op de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie om door te gaan tot het verder professionaliseren met aandacht voor een aantal genoemde thema's. Het bestuur van de OFN staat hiervoor primair aan de lat, aangezien het fonds voor ondernemers en door ondernemers is, waarin de gemeente faciliteert. De gemeente denkt wel mee met het bestuur van het ondernemersfonds en zal via de jaarlijkse verslagen of op verzoek van het bestuur ook advies meegeven aan het bestuur van het OFN.

### **Financiële en Juridische gevolgen**

De opslag op de OZB-belasting zoals ingevoerd in 2020 (10%) blijft gehandhaafd in de jaarlijkse begrotingen. Hiervoor is een begrotingswijziging nodig voor de periode 2024-2028. In de besluitvormende gemeenteraadsvergadering van 14 december 2023 wordt dit in de begrotingswijziging van de Decemberwijziging 2023 meegenomen. De begrote bijdrage voor 2024 stijgt van €252.000,- naar €335.000,- en wordt veroorzaakt door toename van het areaal.

De invoering van het ondernemersfonds betekent het verhogen door de gemeente van het ozb-tarief voor niet-woningen per 1 januari 2024 met een extra 10%. De effecten zijn budgettair neutraal, aangezien het ondernemersfonds gevoed wordt door een opslag op een bestaande belasting, zijn de bijkomende inningskosten voor de gemeente nihil.

Formeel is het fonds een gesubsidieerde instelling. Dat betekent dat de gemeente voorwaarden aan het fonds moet stellen. Het gaat om twee soorten voorwaarden:

- 'Accountability'. Het fonds werkt met publiek geld en moet tijdig rekening en verantwoording indienen bij de gemeente. Het moet ook transparant zijn en goed duidelijk kunnen maken wat er met de gelden gebeurt. Dat is overigens ook een eis die de ondernemers zelf stellen: zij blijken doorgaans kritische en zuinige gebruikers van het fonds te zijn.
- Inhoudelijke eisen. Er moet een publiek doel gediend zijn met de subsidieverlening. In de praktijk kan dat strikt op een hoofdlijn: de opdracht vastleggen dat de subsidie bestemd is voor economische stimulering, is al voldoende.

Het ondernemersfonds is een vorm van 'ondernemerszelfbestuur'. Dat betekent dat de gemeente op afstand blijft bij de discussie over de bestedingen.

Zoals in de afgelopen vier jaren het geval participeert de gemeente Nieuwkoop zelf niet in het fonds. Dit betekent dat de OZB-opslag op zakelijk vastgoed waarvan de gemeente eigenaar/gebruiker is, dan wel het vastgoed van het primair en secundair onderwijs waarvoor de OZB-kosten voor rekening komen van de gemeente, worden ingehouden op het uit te keren subsidiebedrag aan het ondernemersfonds. De gemeente blijft dan ook zonder trekkingsrecht in het fonds.

## **Bijlagen**

1. Rapport Evaluatie Ondernemersfonds Nieuwkoop 2020-2023
2. Ingekomen brief bestuur Ondernemersfonds
3. Amendement evaluaties instelling Ondernemersfonds (bij raadsbesluit 2019-097)

## **Advies meningsvormende raad**